

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šiljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 1. i 2. augusta nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Naše napredovanje u istočnoj Galiciji.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 1. Službeno se javlja:

1. avgusta 1917.

Istočno bojište:

Na sjeveru od Casinuske doline propadoše iznova jaki neprijateljski napadi. Tamo se Szeklerska pješadijska pukovnija br. 82 bori sa iskusatnom snagom. U području tromejnog ugla naše se čete otisnuše nenadno prema visovima, što ih Rusi zapremaju; neprijatelj bi ubijen. U južnoj Bukovini prodirimo prema Kimpolungu. Jugozapadno i sjevero-zapadno od Cernovic razbijen je u žestokim bojevima, iznovični neprijatelj otpor, poduprt protudarima. I u kraju oko ušća Zbrucz saveznici su stekli daljih uspjeha.

BEČ, 2. Službeno se javlja:

Istočno bojište:

Vojna skupina gener. maršala Mackensena:

Nije bilo osobitih događaja.

Vojna fronta gener. pukovnika Nadvojvode Josipa:

Neprijatelj je napadao s obe strane Casinuske doline po više puta žestoko. Naše hrabre čete odnijeh pobjedu u protudarima i u bojovima iz bliza, koji nekoliko sati potrajahu. Rusko-rumunjske divizije moradoše se povući sa teškim gubicima u svoje pozicije.

Vojnska generala von Koevessa stiže u bojovima zemljišta. Visovi na istoku od Dragoise u tromejnom uglu i kraj na sjeveru od Kimpolungu u našim su rukama.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda Bavarskoga:

Bojne snage generala pukovnika Böhm-Ermolija prodiru odmah na jugu od Dnjestra prema ruskoj granici. Ugao na ušću Zbrucz većim je dijelom pročišćen od neprijatelja.

Doglavica generalnog štaba.

Vijesti iz stana ratne štampe.

BEČ, 2. Javlja se iz stana ratne štampe: Savezničke linije protežu se od Mielnica preko Zastavice i Csehclibjia na visove jugo-istočno od Mihowe, prelaze preko 1000 metara-visoke poprične strane u Suczawsku dolinu, gdje se austro-ugarske čete bore na jugo-zapadu od Frasina da provale u Radautsku kotlinu. Otolen ide fronta preko planine, visoke do 1400 metara, u Moldavsku dolinu zapadno od Kimpolungu, da se zatim priključi, nekih 20 kilometara na jugu od Dorne Watte staroj ruskoj karpatskoj fronti. Savezničke armije napreduju koncentrično prema Cernovicama. Neprijatelj nastoji da pojačanim ukoči otpor u Radautskoj kotlini, u gradu Seretu i u planini između Dnjestra i Pruta. Hrabre savezne armije probijaju neprekidnim napadima protivnika, koji se stopu za stopom uporno brani. U planini Rusi iskorišćuju zemljište, da se brane gdje god mogu. Naše nei-

DESETA BITKA NA SOČI.

(Iz c. i k. stana ratne štampe).

(Nastavak).

Odlučna bitka na komenskoj visoravni.

Na ovoj visoravni, natopljenoj krvlju austro-ugarskih četa u nebrojenim bojovima htjedeoše Talijanci i u desetoj bici na Soči iznuđiti odluku. Od 36 divizija, koje upotrijebiše na čitavoj fronti od Avče do mora, na samoj komenskoj visoravni 19 ih se ogleda u boju. Ovdi je bila sakupljena najjača artiljerija — ovađo hitjahu da po što po to provale.

U prvom dijelu bitke bilo je na visoravni surazmjerno mirno. Kadikad po koji napad talijanske pješadije, koji bi naše čete odbile bez muke i bez pomoći pričuvā. A i artiljerijska vatra bijaše umjerenā. Po podne 16. maja iza osujećene navale kod Spacapani, sjevero-zapadno od Fajti hriba, zavlada mirovanje, ali to je bilo vrlo upadno, da nas mogu prevariti. Neprestano su nad neprijateljem lebđjeli naši letioci, da pripreze na njihove kretanje.

22. se maja mirovalo na čitavoj fronti; 23. razlijećaše se nanovo najjača artiljerijska vatra.

Da se razumije spoj slijedećih događaja, treba pogledati na bojište, gdje su se razvili. Ovaj dio je

sporedive čete, vješto preduzetim zaobilazanjem, otimlju amo i tamo junačkom navalom jedan vis za drugim.

Na talijanskoj fronti artiljerijska vatra nigdje ne prekoračuje normalnu mjeru. Istočno od Arabbe hrabri strijelci napadoše naglo talijansku stražu; Talijanci izgubiše 6 mrtvih. Kod Prezzeze u judicirijama uspjelo je našim jurišnim četama da iznesu 2 oficira i 30 ljudi zarobljenih.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 2. Izveštaj generalnog štaba, 1 avgusta.

Mačedonska fronta:

Prilično živahna artiljerijska vatra istočno od Cerne i s obe strane Vardara. U kraju oko Moglene neprijateljski izvidnički odjelci bjehu uzbijeni. Na donjoj Strumi engleske izvidničke čete pokušahu da se otisnu, ali su vatrom potisnute natrag.

Državni kancelar Michaelis u Beču.

BEČ, 1. Dripio je državni kancelar Michaelis; na stanici su ga najsrdajnije dočekali njemački poklisar Wedel i poslanstveni tajnik Grof Walterskirchen u zastupstvu minist. izvanjskih posala.

Razgovori s našim ministrom izvanjskih posala grofom Czerninom.

BEČ, 1. Državni kancelar Michaelis posjetio je jutros ministra izvanjskih posala grofa Czernina, s kojim se oduleje razgovarao. Na podne bio je u njemačkog poklisara grofa Wedela doručak, na koji su bili pozvani i ministri predsjednici Eszterhazy i vit. Seidler, ministar Bathhyany, odjelni predstavnik na ministarstvu izvanjskih posala barun Flotow, bugarski poslanik Tošov i turski poslovođa Blacque-beg. Popodne nastavili su se dogovori na ministarstvu izvanjskih posala.

BEČ, 1. Državni kancelar proveo je jutro u dogovorima sa ministrom izvanjskih posala, koji su se popodne nastavili pa potrajali sve do večere. U konferenciji učestvovali su i njemački poklisar u Beču Wedel, podtajnik na ministarstvu izvanjskih posala von Sturm i austro-ugarski poklisar u Berlinu Hohenlohe. Da su Michaelis i Czernin složni u velikim, osnovnim političkim pitanjima, izbija iz govora, koji se načelno sudaraju, a koje su, neovisno jedan od drugoga, držali dana 25 jula pred predstavnicima štampe. S obzirom na to mogao je Michaelis upotrebiti svoj boravak u Beču, da se u potankostima izvijesti o ostalim političkim i gospodarskim pitanjima, što postoje između Austrije-Ugarske i Njemačke za sadašnjeg rata. Dogovori ova upravljaju izvanjske politike saveznih središnjih vlasti doveli su na tom polju do iznovičnog označenja pravaca kojima se ima udarati.

Državni kancelar Michaelis kod Cesara i Cesarice.

BEČ, 2. Državni kancelar Michaelis primljen je danas na podne od Cesara i Cesarice u posebne audijencije; zatim bio je u Cesarskog para doručak u počast državnog kancelaru.

Veliki krst Sv. Stjepana državnog kancelaru Michaelisu.

BEČ, 2. Cesar je udijelio državnog kancelaru Michaelisu veliki krst reda Sv. Stjepana, pa mu je za današnje audijencije lično predao insignije ovog reda.

sigurno najpustiji, najžalosniji čitave fronte na Soči — sama gola krš, a tek se gdjekoje pokazuje zametak kukavne vegetacije. Tu se niže brežuljak do brežuljka, jedan krševitiji od drugoga, a većina nema drugog obilježja do onoga, koji im mjernik dađe: kota 208, kota 235 — — — . Nekoliko se kukavnih sela vremenom podiogoše, a sva su sada već ođavna bijedne ruševine. Nigdje traga sjeni, nigdje traga svježini — — Svučuđa golo, neprijazno kamenje, koje južno sunce užari.

Ovim se krajem sterahu naše pozicije. Od istočnog visa Fajti hriba pružahu se, preko kote 363, do Kostanjevice, koja bijaše naša. Od ovog gotovo porušenog mjesta igjaše naša linija u širokom krugu na zapad, prolazaše Huđim logom, Lukaticom, zapadno od Jamlia do Crvene Stijene (Pietra rossa), a odatle željeznicom u Tržic, a zatim skoro pravcem spušta se sa sjevera južno na more. Druga urejena linija pružaše se istočno od željeznice kod mjestanca Flondara, odakle joj i ime «flondarska pozicija». Ostraga skoro na zanozi Hermade leži mjesto Medeazza; nešto južnije, na željeznici, Sv. Ivan. Hermađa, nizak, vrlatan brežuljak, spušta se sjeverno u brestovičku dolinu, koja se stere od istoka na zapad i svršava u Vallone, u onu dolinu, koja ide od sjevera na jug i dijeli komensku od doberdobske visoravni.

Michaelis otputovao.

BEČ, 2. Državni kancelar Michaelis krenuo je večeras u Berlin.

Resolucija kršćansko-socijalnog udruženja.

BEČ, 2. Kršćansko socijalno udruženje Zastupničke Kuće prihvatilo je na današnjoj sjednici ovu rezoluciju: Kršćansko socijalno udruženje drage volje je sklono, da podupire vladu u provagljanju pučkih i državnih potreba, ali drži da učestvovanje kršćanskih socijaca u vladi nema podloge.

Skupština je pak ovlastila jednodušno predsjedatelja, da upravi Cesaru ovaj telegram: «Dočetkom četvrte ratne godine kršćansko socijalno udruženje njemačkih zastupnika, koje je danas u Beču okupljeno, ponavlja obećanje nepromjenljive vjernosti i ođanosti. Kršćansko socijalno udruženje zahvaljuje Vašem Veličanstvu osobito na svemu neprekidnom oćinskom trudu Vašeg Veličanstva da olakšava pućanstvu, koje teško trpi ali hrabro izdržava, ratne tegobe i da domovini ćim prije povrti vruće željeni mir».

UGARSKA I HRVATSKA.

Hrvatski Sabor.

Zagreb, 2. Za nastavljene rasprave o in-demnitetu Nikolić (od koalicije) izvavi da se potpuno slaže sa glavnim točkama banovog programa o demokratizaciji i aprovizaciji. Budisavljević (disidentat iz koalicije) objašnjuje razloge, s kojih je on sa kolegom Dribičevićem istupio iz koalicije i pridružio se državopravnoj opoziciji. Osugjuje držanje većine vjerne nagodbi i kaže, da u uniji sa Ugarskom južni se Slaveni Monarhije ne mogu sjediniti. Zatim se obara na saborsku adresu većine, u kojoj se traži pridruženje Dalmacije i Bosne u okviru dualizma i unije sa Ugarskom. Dok bude dualizma — kaže — nema nade da će se taj projekt ostvariti. Govornik završuje riječima: Dolje sa nagodbom! Živjelo jedinstvo južnih Slavena, živjela slobodna Hrvatska!

Srpske povrede međunarodnog ratnog prava.

(Nastavak).

VI.

Barun pl. Mittag barunu Buriánu.

Sofija, 30. novembra 1915.

Čast mi je podastrijeti ovaj zapisnik.

Prilog.

Zapisnik

sastavljen kod c. i k. austro-ugarskog konzulata u Sofiji dana 27. novembra 1915. s Avdijom Mussićem, od 25 godina, rođjen u Sarajevu, tamošnji pripadnik, vodnik u 1. bos. herc. pukovniji.

Dapomenuti izjavljuje: Kao ratni zarobljenik interniran naposljetku u Drištini, odvukoše me odatle za uzmaca srpske vojske prema Crnoj Gor, ali putem pobjegoh i javih se napokon kod bugarskih oblasti u Kumanovu. Postupak sa austro-ugarskim zarobljenicima za njihova otpremanja bijaše grozan. Dobivahu dnevno najviše četvrtinu hljepca kruha, a često za dva ili tri dana baš ništa.

Na transportu iz Niša u Drištinu natovarjše na ratne zarobljenike škrinje sa džebanom ili

To je bojište, na kojem je 19 talijanskih divizija od 23. do 26. maja — više nego 9 vojnih korova — pokušalo iznuđiti put u Trst nebrojenim navalama.

Već u 11 sati, noću 22. maja, započe neprijatelj da puca sa svim kalibrima i nebrojenim minometalima na naše pozicije na sjevernom dijelu kraške visoravni, a i na stražnje, da ih učini zgođnim za juriš; u prostoru južno od Kostanjevice zadovoljio se umjerenom vatom, koja je tek jutrom u 5 sati i prošorla do teško djelujuće vatre i neprestano bivaše jaćom. Do podneva bijahu sve pozicije na kraškoj visoravni od mora prema sjeveru, te prostori ostraga i dovozni putevi pod najtežom artiljerijskom i minskom vatom. Neprijatelj je usredotočio svoju vatur, koja je još jaća bila, nego za devete bitke, osobito u prostoru s obe strane Kostanjevice i protiv fronte južno od Huđog loga. Ovi su preolji morali naskoro biti pozorišem najljućeg rvanja.

Odmah iza 11 sati p. p. jurišaše jaki pješadijski valovi protiv Kostanjevice; prodriješ južno od ovog mjesta u naše pozicije, ali ih brz i odlučan protunapad izbaci i prisili na uzmac sa teškim gubicima.

Na ovim se mjestima opažalo u neprijateljskim rovovima veliko nagomilavanje, a i daleko straga skupljale se čete. Jakom artiljerijskom vatom obaspe

opskrbu, ili su morali vući kola, jer je manjkalo tegleće marve. Ko nije bio tako jak, da vuče teret, bio bi na zapovijed pukovnika Žerčića ubijen. Na zapovijed četnika Svetana Drotića tukli su zarobljenike, koji ne mogahu dalje, sa konopom umočeni u vodi. Od 2000 do 2500 zarobljenika, koji su skupa sa mnogom bili u Drištini, po mojem računu ustrijeljeno ih je 300. O sudbini drugih nije mi ništa poznato.

Dripravan sam moju izjavu i zakletvom potvrditi.

Dročitano, prevedeno, potpisano, zaključeno.

Otisak prsta Avdije Mussića.

Demetrovics s. r.

c. i k. oficijal kao tumač i potpisatelj na ime Avdije Mussića nepismena, Emerich vitez pl. Herzfeld s. r. c. i kr. Konzul.

VII.

Gosp. pl. Wiesner c. i k. Ministarstvu za unutrašnje poslove.

Sjedište c. i k. vojnog vrhovnog zapovjedništva, 3. januara 1916.

Dostavlja se u izvlatku na znanje.

Prilog.

Izvadak. Zapisnik.

sastavljen kod nakn. tren. skladišta br. 8 u Vrsovcu, 21. decembra 1915. sa puć. ust. rač. podčasnikom II. razr. A. K., srpske divizije br. 8.

Kad nas zarobiše razoružahu nas i otpremiše preko Čačka u Niš.

S početka smo se mogli u Nišu slobodno kretati i našim se novcem hraniti; prvih dana nam Srbi ne davahu ništa, a kasnije vrlo malo hrane (otprilike 1/4 kruha dnevno, inače ništa), jedan jedini put primismo objed i to onda kad javiše posjetu američkog konzula. Spavasmo nešto 5000 ljudi u jednoj velikoj staji na goljoj zemlji. Naskoro buknuše zarazne bolesti; zarobljenici na buljake umirahu. Zarobljenike su bez razloga tukli, a to i sami srpski časnici. Ja sam samo jednom dobio 25 batina, kad sam pokušao da pobjegnem.

U Nišu ostadoh do 13. aprila 1915., našto me otpremiše sa jednim dijelom zarobljenika u Garamadu na gradnju željeznice. U augustu, jer nekoji od naših pokušahu pobjeći, premjestiše nas u Vrskno na istu željezničku prugu, gdje smo nastavili posao i tu smo spalvali u jamama, koje smo sami iskopali. Tu su nas često lupali, osobito kad ne bismo brzo razumjeli srpske zapovijedi ili kad bismo se javili bolesni, a liječnici ne bi potvrdili. Koncem oktobra odvedoše nas u Jankovu Klisuru, da gradimo puteve, a otole sve bliže arbanškoj granici, da uredimo puteve za uzmac Srba.

16. novembra 1915. dogjosmo u Niš. Zarobljenike zatvorise u tvrgjavu. Mnogi i mojem drugu Ernestu Meineru, jedn. dobr. kapur. od dom. puk. Br. 7 iz Dilznja, uspje, da ostanemo izvan tvrgjave u gradu, gdje smo se u jednu staju sakrili. To bijaše skopćano s najvećom životnom opasnosti, jer su se kuće premetale a pribjege bi srpski vojnici naprosto ubili. Za cijelog srpskog uzmaca sve naše vojnike, koji ne mogadoše hitati, jednostavno ubiše. 17. novembra dobrim mitom podmitismo jednog Turčina, da nas sakrije u svoju kuću za 11 dana, dok su Bugari ušli u Drizren; oni nas otpreme u Drištinu k njemačkom zapovjedništvu a otolen preko Kruševca u Meršec u karantenu.

Zaključeno, pročitano, potpisano;

A. K. s. r.

naša artilerija ove neprijateljeve pripreme za juriš, koji je morao početi. po sloznom kazivanju pribjeglica, poslije podne.

Gotovo na minutu toćno navalise u ovo vrijeme na čitavu krašku visoravan između Vipave i mora duboko poređane, jake mase. Pred visinama južno od Vipave zadržā neprijatelj naša dobro ođmjerena zaporna vatra. Na sjevernoj padini Fajti hriba uspje mu da prođe u našu poziciju, ali je tako brzo izbaćen, kaogod i sa važnog istočnog visa Fajti hriba na južnoj padini. Pred ovim utvrđenim mjestom propadoše četiri neprijateljska duboko sregjena juriša, hvala ođlućnosti hrabre 39. i 61. pješ. pukovnije, koje ošadoše jedini gospodari ovog vladajućeg visa. Najstrašniji se boj bija u popodnevnom sato-vima za ruševine Kostanjevice, koju brane besprijmjerno hrabri Honveđi. Neprestano navaljuju nove jake skupine; potisnute, opet navaljuju, no moraju opet uzmaci, — junaci 12. 20. i 31. honveđske pukovnije ne daju da im se otme ni najmanji komadić ruševine. Ne manje od 14 juriša, jedan jaći i bjesniji od drugoga, razbijaju se o njihovu hrabrost. 6 talijanskih divizija krvare u uzalućnim navalama.

I u predjelu oko Huđog loga navaljuju jaki valovi neprijateljske pješadije sa uvijek ćilnom snagom. Uspjelo im je da s obe strane sela provale u naše pozicije, ali im ne uspje zaposjesti samo mjesto.

Za „Crveni Krst“ - Pro „Croce Rossa“.

Sutomore, uloženo od Mila polt. Mitra Zgradića kr. 50.

Split, Dalavršić Gijuro, viši predstojnik sudske kancelarije, od utrška od rasprodaje njegova djela «Vijenac soneta — u svjetskom ratu posvećenog «Drugu sarajevskih žrtava» kr. 100.

Zara, Bogdanovich Itala, ricavato dall'ingresso all'esposizione dei di lei quadri, cor. 55.

Pag, uprava kontrol. kotara fin. straže sakupljeno kr. 35 od kojeg iznosa otpada 1/2 fondu za udovice i siročad palih vojnika, a darovaše: po kr. 4: Modrić Ante povjerenik, Vukušić Mate nasl. preglednik; nadstražari: Berleghi Valentin, Dereza Ante, Sundrov Ivan, Magaš Spiro, Jovanović Risto, a Olivari Jerko 2, te Ljubičić Toma stražar 5.

Zadar, č. k. oružničko zapovjedništvo br. 9, sakupljeno po oružničkim postajama u pokrajini kr. 3158.46, i baš: Skradin 28.20, Kistanje 1605.30, Tjarica 245.15, Sali 50, Knin 25.80, Zegar 439.60, Unešić 21, Vodice 40.86, Benkovac 212.10, Mlini (Župa dubrovačka) 80.69, Karin 150.76, Strmica 115, Knin 144.

Blato (Korčula), sakupljeno od gospodarske poslovne seoske blagajne kr. 1376.

Makarska, uprava kontrolnog kotara fin. straže darovaše iznos od kr. 125 od kojeg otpada polovica fondu za udovice i siročad palih ratnika, a dopriniješe: kr. 10 Boban Mihajlo nadpovjerenik I. razreda, po 4 kr.: Drzić Mate, Stančić Detar, Filipović Lovro, Marić Jakov, Večernik Vjekoslav, Kanžija Sovin, Leontić Ernest, Britvić Antun, Zizan Ivan, Rakić Andrija, Jurela Tomo, Romac Ivan; po 3 kr.: Biluš Antun, Miočević Mate, Sonec Šimun, Batina Detar, Brkanović Antun, Boljat Luka, Aranza Damljan, Svalina Juraj, Kljaković Šimun, Marušić Silvestar, Davić Dujam, Babić Mate, Bajalo-Željinić Josip, Gabričević Nikola, Stazić Juraj, Križanac Franjo, Velić Dujam, Juric Šimun, Baučić Nikola, Ricov Antun, Ribičić Božo; po 2 kr.: Balarin Ivan i Anarić Antun.

Makarska, uprava kontrolnog kotara fin. straže kr. 124 od kojeg iznosa otpada polovica fondu za udovice i siročad palih ratnika, a dopriniješe: Boban Mihajlo nadpovjerenik I. raz. kr. 10, po 3 kr.: Biluš Antun, Sonec Šimun, Miočević Mate,

Batina Detar, Brkanović Antun, Boljat Luka, Aranza Damljan, Svalina Juraj, Kljaković Šimun, Marušić Silvestar, Davić Dujam, Babić Mate, Bajalo-Željinić Josip, Gabričević Nikola, Stazić Juraj, Križanac Franjo, Velić Dujam, Juric Šimun, Baučić Nikola, Ricov Antun, Ribičić Božo i Brzić Mate, te 2 kr.: Balarin Ivan; po 4 kr.: Stančin Detar, Filipović Lovro, Murić Jakov, Večernik Vjekoslav, Kanžija Savin, Leontić Ernest, Britvić Antun, Zizan Ivan, Rakić Andrija, Jurela Tomo, Romac Ivan, te kr. 2: Anarić Antun.

Bibinje, Mikulić Toma, sakupio za Crveni Križ kr. 20.

Skradin, mjesni odbor, sakupljeno u škrabici u crkvi kr. 240.

Makarska, uprava kontrolnog kotara fin. straže kr. 125 od kojeg iznosa otpada polovica fondu za udovice i siročad palih ratnika; dopriniješe: Boban Mihajlo nadpovjerenik kr. 10, po kr. 3: Biluš Antun, Miočević Mate, Sonec Šimun, Batina Detar, Brkanović Antun, Boljat Luka, Svalina Juraj, Aranza Damljan, Klaković Šimun, Marušić Silvestar, Davić Dujam, Bojalo Josip, Babić

Mate, Gabričević Nikola, Stazić Juraj, Križanac Franjo, Velić Dujam, Juric Šimun, Baučić Nikola, Ricov Antun, Ribičić Božo; po 4 kr.: Brzić Mate, Stančin Detar, Filipović Lovro, Murić Jakov, Večernik Vjekoslav, Kanžija Savin, Leontić Ernest, Britvić Antun, Zizan Ivan, Rakić Andrija, Jurela Tomo, Romac Ivan; a po kr. 2: Balarin Ivan i Anarić Antun.

Zara, Teatro Cine Darigi: ricavato dalla sopratassa di biglietti d'ingresso cor. 184.96, 50% dalla rappresentazione dei 18./VIII. 1916 cor. 100 = cor. 284.96.

Zadar, pokrajinsko oružničko zapovjedništvo, sakupljeno od oružničke postaje u Konjevratim kr. 214.85.

Sutivan, sakupljeno po općini od primaoca vojn. pripomoći kroz mjesec svibanj i lipanj 1916 kr. 107.04.

Vrboska, op. uprav. sakupljeno između primaoca vojn. pripomoći kr. 369.21.

Polaća (Knin), crkva Sv. Petra i Pavla kr. 10. (Sljedi).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Jadranska banka

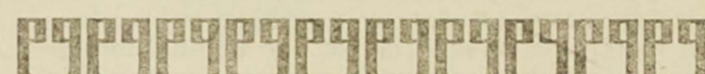
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

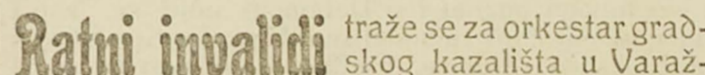
plaća na uložnim knjižicama

3 3/4 kamata.

Ratni invalid traži se za privremeno uzničkog nadziratelja kod č. k. zemaljskog suda u Zadru.

Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi

traže se za orkestar gradskog kazališta u Varaždinu, i to: I. violinistu, I. violistu, I. čelistu, I. flautistu, I. oboistu, I. fagotistu i I. i II. cornetistu. — Uz ovu službu mogli bi biti namješteni kao pisari, poslužnici ili što slična. Prijave: Pokr. đalm. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

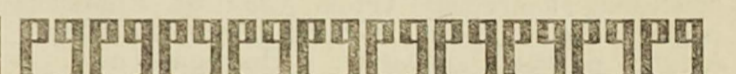
Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

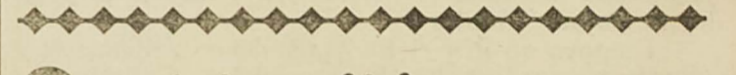
ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse. CEDE Cartelle pi lotterid, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%. RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa. ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite. ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

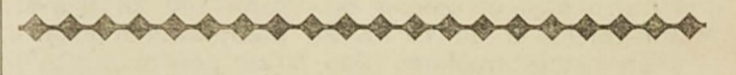

Ratni invalid se traži za općinskog redara u općini u Obrovcu, koji će vršiti i službu ovrhovoditelja. Uvjeti: sposoban za hodanje, poznavanje hrvatskog jezika u govoru i u pismu. Beriva: 960 kr. na godinu, 100 kr. za službeno odijelo i oko 1000 kr. kao ovrhovoditelj općinskih nameta. Prijave do konca srpnja: Đalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

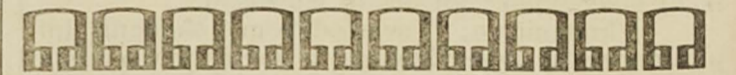
Ratni invalid

se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogradari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Đalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid

Ratni invalid traže se za trgovačkog pomoćnika i vrtlara u Gružu (kod Dubrovnika). Uvjeti: za trgovačkog pomoćnika: poznavanje hrvatskog i njemačkog jezika, oženjen, dobra ponašanja i osobita povjerenja, a za vrtlara: uz dobro ponašanje da je vješt u svojoj struci. Zahtjevi plate i ponude „Pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida“ u Zadru.

Šode kauštike

u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera
Zadar
Brzjaviti: PATTIERA - Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA

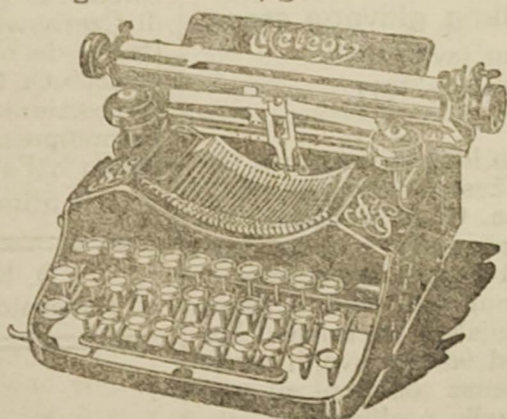
Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadić» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emaliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

== za dućane i za urede. ==

Disaći stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kr. 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdnom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

God...
Cijen...
Kr. 12...
Na polugod...
Oslo...
Kako...
BEČ...
popodne...
dijške di...
u noći p...
u tjesno...
čile dalje...
30 č. izju...
tama i nj...
je svečan...
sao za s...
išuća rad...
gdje su p...
govorima...
čete usle...
koji se p...
izazvaje...
pojavo se...
vojevoda...
nije br...
pozdraviš...
svećenst...
pobjeditel...
vogji. Voj...
«živio», a...
crno-zuta...
ljepšu bu...
Usa...
oštećena...
su mosta...
opljačkan...
jima je us...
radosno...
Ces...
ČER...
novice na...
Naše...
Izveštaj...
BEČ...
«4. a...
Isto...
Nep...
Casinusk...
padoše p...
bogjivanj...
ugarske...
prijelazp...
od Radau...
Na isto...
granicu. I...
Na usću...
napade r...
BEČ...
Vojn...
Ništ...
Vojn...
Josipa...
Na...
uzaludni...
DES...
Na...
Jutr...
nost. Tađ...
ote najve...
svibanjsk...
U n...
dužeće n...
visa Fajti...
pleš. puk...
janske p...
da ih se...
Demonst...
Talijanci...
mjesto, n...
Mađžari...
zadatak...
mjesto, d...
padnog v...
Talij...
kad je na...
Prošlo se...
njima lež...
241 i 219...
cijela lini...
navališe...
držaše, č...
željeznice...
važni kac...
u južnom...
vojište. C...
nijski šta...